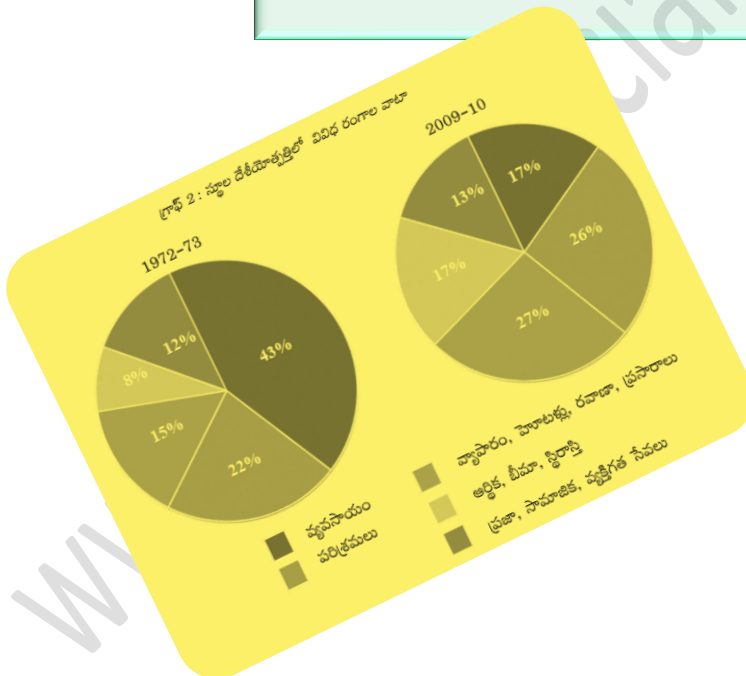
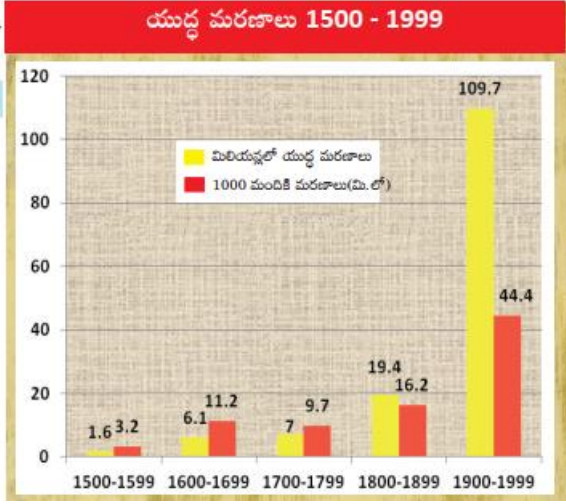

పాఠ్య-2

సమాచార నైపుణ్యాలు

1. క్రింద ఇవ్వబడిన బార్ గ్రాఫ్ ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

- 16 వ శతాబ్దంలో యుద్ధ మరణాల సంఖ్య? 1.6 మిలియన్లు
- ప్రతీ శతాబ్దానికి యుద్ధ మరణాల సంఖ్య పెరగటానికి కారణం ఏమై ఉండవచ్చు? సాంకేతికత అభివృద్ధి చెందటం
- ఏ శతాబ్దం నుంచి ఏ శతాబ్దానికి మధ్య ప్రతి వెయ్యి మందికి యుద్ధ మరణాలు తగ్గాయి? 17 వ శతాబ్దం నుండి 18 వ శతాబ్దం మధ్య
- ఈ బార్ గ్రాఫ్ ఏ అంశాన్ని తెలియజేస్తుంది? 1500 - 1999 మధ్య యుద్ధ మరణాలు

2. క్రింద ఇవ్వబడిన పట్టికను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

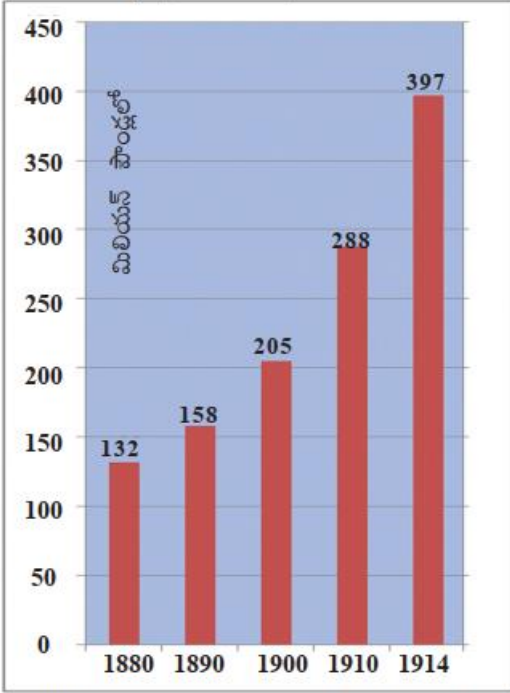
కాల పట్టిక

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం (ప్రారంభం, జూలై 28)	● 1914
రష్యా విప్లవం	● 1917
మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ముగింపు	● 1918
వర్సయిల్స్ ఒప్పందం	● 1919
నానాజాతి సమితి ఏర్పాటు	● 1919
జర్మనీలో హిట్లర్ ప్రాభవం	● 1933
రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ఆరంభం	● 1939
రష్యాపై జర్మన్ దండెత్తటం	● 1941
ఐక్యరాజ్యసమితి ఏర్పాటు	● 1945
రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ముగింపు, ఆగస్టు	● 1945

- రష్యాపై జర్మనీ దండెత్తిన సంవత్సరం? 1941
- ఐక్యరాజ్య సమితి స్థాపన జరిగిన సంవత్సరం? 1945
- 1919 లో జరిగిన సంఘటనలు ఏవి? వర్సయిల్స్ ఒప్పందం, నానాజాతి సమితి ఏర్పాటు
- కమ్యూనిష్టు విప్లవం సంభవించిన సంవత్సరం? 1917

3. క్రింద ఇవ్వబడిన బార్ గ్రాఫ్ ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

గ్రాఫ్ : 2 ఆయుధ పోటీ

1880-1914 మధ్య ప్రధాన శక్తులైన జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా-హంగరీ, బ్రిటన్, రష్యా, ఇటలీ, ఫ్రాన్స్ ల సైనిక ఖర్చు (మూలం: టైమ్స్ ప్రవంచ చరిత్ర అట్లాసు, లండన్, 1978)

- ఈ గ్రాఫ్ ఏ కాలానికి సంబంధించినది?
1880-1914
- 1910 లో ఆయుధాలపై పెట్టిన మొత్తం ఖర్చు ఎంత?
288 మిలియన్ పొండ్లు
- ఆయుధాలపై పెట్టిన ఖర్చులో ఎలాంటి మార్పులు వచ్చాయి?
దశాబ్దానికి దశాబ్దానికి ఖర్చు పెరిగింది
- ఈ గ్రాఫ్ ఏ దేశాల సైనిక ఖర్చును తెలియజేస్తుంది?
జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా-హంగరీ, బ్రిటన్, రష్యా, ఇటలీ, ఫ్రాన్స్

4. క్రింద ఇవ్వబడిన పట్టికను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

కాల పట్టిక-I

రష్యాలో సోషలిజంపై చర్చలు	• 1850 - 1880
రష్యా సోషల్ ప్రజాస్వామిక కార్యకూల పార్టీ ఏర్పాటు	• 1898
రక్తసిక్త ఆదివారం విప్లవం	• 1905
మార్చి 2 - జారు చక్రవర్తి పరారీ అక్టోబరు 24 - పెట్రోగ్రాడ్ లో బోల్షివిక్కులు తిరుగుబాటు	• 1917
పౌర యుద్ధం	• 1918-20
కొమిన్టర్న్ ఏర్పాటు	• 1919
భూముల ఏకీకరణ ప్రారంభం	• 1929

- రష్యాలో భూముల ఏకీకరణ ఎవరు కాలంలో జరిగింది?
స్టాలిన్
- రక్తసిక్త ఆదివారం చోటుచేసుకున్న దేశం ఏది?
రష్యా
- రష్యా సోషల్ ప్రజాస్వామిక కార్యకూల పార్టీ ఏర్పాటు ఎప్పుడు జరిగింది?
1898
- కొమిన్ టర్న్ ఏర్పాటు ఏ సిద్ధాంత ప్రాతిపదికన జరిగింది?
కమ్యూనిజం

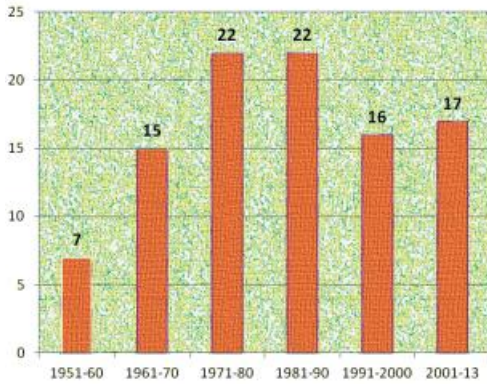
5. క్రింద ఇవ్వబడిన పట్టికను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

కాలపట్టిక - II

వైమర్ గణతంత్ర రాజ్యాంగా ప్రకటన	నవంబర్ 9, 1918
హిట్లర్ జర్మనీకి ఛాన్సలర్ కావడం	జనవరి 30, 1933
పోలెండ్ పై జర్మనీ దండెత్తడం, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభం	సెప్టెంబర్ 1, 1939
యు.ఎస్.ఎస్.ఆర్. పై జర్మనీ దండెత్తడం	జూన్ 22, 1941
యుదులపై సామూహిక హత్యాకాండ	జూన్ 23, 1941
అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో చేరడం	డిసెంబర్ 8, 1941
సోవియట్ సేనలు బెర్లిన్ కు విముక్తి కల్పించడం	జనవరి 27, 1945
యూరప్ లో కూటమిగా సాధించిన విజయం	మే 8, 1945

- i. వైమర్ గణతంత్రం ఏర్పడిన దేశం ఏది?
జర్మనీ
- ii. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి తక్షణ కారణం?
పోలెండ్ పై జర్మనీ దండెత్తడం
- iii. 1941 లో జరిగిన రెండు సంఘటనలను రాయండి?
యు.ఎస్.ఎస్.ఆర్. పై జర్మనీ దండెత్తడం,
యుదుల పై సామూహిక హత్యాకాండ
- iv. హిట్లర్ జర్మనీకి ఛాన్సలర్ కావటం ఏ సంవత్సరంలో జరిగింది?
జనవరి 30, 1933

6. క్రింద ఇవ్వబడిన బార్ గ్రాఫ్ ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

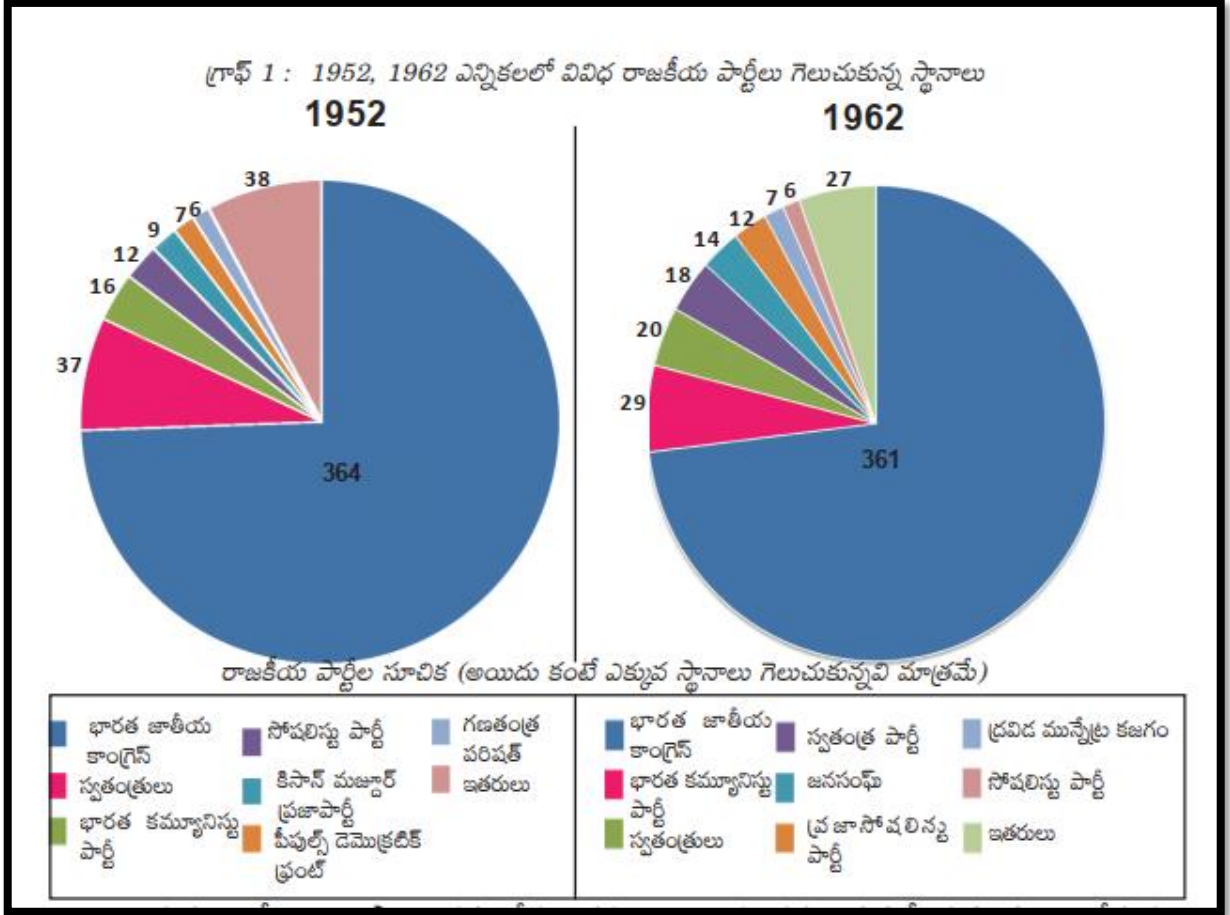

రేఖాచిత్రం 1 : 1950, జనవరి 26న రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన నాటినుంచి 2013 వరకు దాదాపు 99 సవరణలు చేశారు.

- i. రాజ్యాంగం ఎప్పుడు అమలులోకి వచ్చింది?
జనవరి 26, 1950
- ii. ఎక్కువ రాజ్యాంగ సవరణలు ఏ ప్రధాన మంత్రి కాలంలో జరిగాయి?
ఇందిరా గాంధీ
- iii. తక్కువ రాజ్యాంగ సవరణలు జరిగిన కాలం?
1951-60
- iv. 1991-2000 లో ఎన్ని రాజ్యాంగ సవరణలు జరిగాయి?

16

7. క్రింద ఇవ్వబడిన “పై చార్ట్” ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

- ఇవ్వబడిన పై చార్టు ప్రకారం ఏక పార్టీ ఆధిపత్యాన్ని ప్రదర్శించిన పార్టీ ఏది?
భారత జాతీయ కాంగ్రెస్
- 1962 లో రెండువ పెద్ద పార్టీగా అవతరించిన పార్టీ ఏది?
భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ
- 1952-1962 మధ్య కాలంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ గెలుచుకున్న స్థానాలలో వచ్చిన మూడు మూడు స్థానాలు తగ్గాయి
మూడు స్థానాలు తగ్గాయి
- 1952 లో పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ గెలుచుకున్న స్థానాలు ఎన్ని?

8. క్రింద ఇవ్వబడిన “పట్టిక” ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

అత్యవసర పరిస్థితి ముగింపు, మొరార్జీ దేశాయి, చరణ్ సింగ్ల కింద జనతాపార్టీ ప్రభుత్వాల ఏర్పాటు	•1977
ఇందిరాగాంధీ నేతృత్వంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు	•1980
టి.డి.పి ఏర్పాటు	•1982
ఆపరేషన్ ‘బ్లూస్టార్’, ఇందిరాగాంధీ హత్య	•1984
పంజాబ్‌పై హింద్ ఎస్ లాంగ్‌వాలతోనూ, ఆస్సాంపై ఎ.ఎస్.యూ.తోనూ రాజీవ్‌గాంధీ ఒప్పందాలు	•1985
మిజో నేషనల్ ఫ్రంట్‌తో ఒప్పందం	•1986
శ్రీలంకతో ఒప్పందం	•1987
వి.పి సింగ్, చంద్రశేఖర్‌లతో జనతాదళ్ ప్రభుత్వాల ఏర్పాటు	•1989
మండల కమిషన్ సిఫారసుల అమలుకు నిర్ణయం	•1989
రామజన్మభూమి రథయాత్ర	•1990
రాజీవ్‌గాంధీ హత్య, పి.వి. నరసింహారావు ప్రధానమంత్రిగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం	•1991
ఆర్థిక సరళీకరణ విధానాలు	•1990
బాబ్రి మస్జిద్ కూల్చివేత	•1992
దేవిగౌడ, ఐఐఐ గుర్రాల్‌లు ప్రధానమంత్రులుగా నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం	•1996
ఎ.బి. వాజ్‌పేయి నేతృత్వంలో ఎన్.డి.ఎ ప్రభుత్వం	•1998

- i. బాబ్రి మసీద్ కూల్చివేత నాటి ప్రధానమంత్రి ఎవరు?
శ్రీ పి.వి. నరసింగరావు
- ii. మండల కమిషన్ సిఫార్సులను అమలుచేసిన ప్రధానమంత్రి?
శ్రీ వి.పి.సింగ్
- iii. ఆపరేషన్ బ్లూ స్టార్ ఏ సంవత్సరంలో చోటుచేసుకుంది?
1984
- iv. రామజన్మ భూమి రథయాత్రను నిర్వహించినది?
ఎల్.కె.అద్వానీ

9. క్రింద ఇవ్వబడిన “పై చార్ట్” ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1980ల నుంచి సంకీర్ణ ప్రభుత్వాలు కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు

అధికారంలో ఉన్న పార్టీలు	నేషనల్ ఫ్రంట్ 1989-1990	అధికారంలో ఉన్న పార్టీలు	యునైటెడ్ ఫ్రంట్ 1996-1998	అధికారంలో ఉన్న పార్టీలు	నేషనల్ డెమోక్రాటిక్ అలయన్స్ 1998-2004
జెడి, డిఎంకె, ఎజిపి, టిడిపి జమ్మూ & కాశ్మీర్ నేషనల్ కాన్ఫెడరేషన్ (జెకె ఎన్ఎస్)		జెకెఎన్ఎస్, టిడిపి, టిఎంసి, సిపిఐ, ఎజిపి, డిఎంకె, ఎంజిపి,		జెడియూ, ఎన్ఎడి, ఎఐఎడిఎంకె, జెకెఎన్ఎస్, శ్రుణమూల్ కాంగ్రెస్, బిజూ జనతా దళ్, శివసేన	
మద్దతునిచ్చిన పార్టీలు సిపిఎం, సిపిఐ, బిజెపి		మద్దతునిచ్చిన పార్టీలు సిపిఎం		మద్దతునిచ్చిన పార్టీలు టిడిపి	
ఇది ప్రభుత్వంలో భాగస్వాములైన లేదా మద్దతు ఇచ్చిన అన్ని రాజకీయ పార్టీల జాబితా కాదు. తరచు, అయిదుగురు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఎంపీలు ఉన్న పార్టీలను పేర్కొన్నాయి.					

i. యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వ కాలము?

1996-1998

ii. నేషనల్ డెమోక్రాటిక్ అలయన్స్ కు నాయకత్వం వహించిన పార్టీ?

భారతీయ జనతా పార్టీ

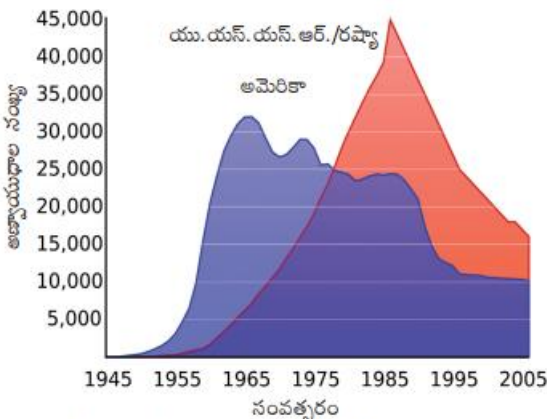
iii. నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వానికి మద్దతునిచ్చిన పార్టీలు?

సిపిఎం, సిపిఐ, బిజెపి

iv. సంకీర్ణ ప్రభుత్వం అనగానేమి?

ఒకటి కంటే ఎక్కువ పార్టీలు ఒక కూటమిగా ఏర్పడి, ఏర్పాటు చేసిన ప్రభుత్వాన్ని సంకీర్ణ ప్రభుత్వం అందురు.

10. క్రింద ఇవ్వబడిన “గ్రాఫ్” ను చదివి, వ్యాఖ్యానించండి.

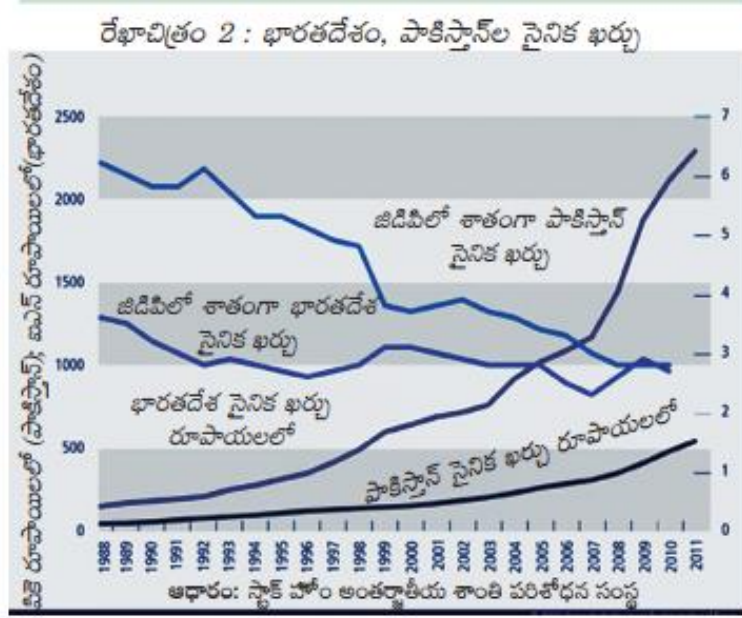
i. ఈ గ్రాఫ్ 1945-2005 ల మధ్య కాలంలో రష్యా,

అమెరికాలలో అణ్వాయుధాల సంఖ్యలో వచ్చిన మార్పును తెలుపుతుంది.

ii. మొదటిలో అమెరికాలో అణ్వాయుధాల సంఖ్య

ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ, 1975 నాటికి రష్యా మించిపోయింది.

11. క్రింద ఇవ్వబడిన “లైన్ గ్రాఫ్” ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

i. ఈ జిడిపి లో శాతంగా పాకిస్తాన్ సైనిక ఖర్చు ధోరణి ఏ విధంగా ఉంది?

1988-2011 మధ్య కాలంలో పెరిగింది.

ii. జిడిపి లో శాతంగా భారత దేశం సైనిక ఖర్చు ధోరణి ఏ విధంగా ఉంది?

1988-2011 మధ్య కాలంలో తగ్గింది.

12. భారత దేశానికి పొరుగు దేశాలతో ఈ దిగువ అంశాలతో సంబంధాన్ని చూపటానికి ఒక పట్టికను తయారు చెయ్యండి.

ఘర్షణకు కారణమైన అంశాలు; యుద్ధ సంఘటనలు; సహాయ, సహకార ఘటనలు.

13. సామాజిక ఉద్యమాలపై ఒక పట్టిక తయారు చెయ్యటానికి ఇక్కడ కొన్ని అంశాలు ఉన్నాయి. వీటిని ఆధారంగా పట్టిక

తయారుచేసి వివిధ ఉద్యమాల మధ్య పోలికలు, తేడాలను గుర్తించండి.

ఉద్యమం దృష్టి పెట్టిన ప్రధాన అంశం; ఎక్కడ జరిగింది; ప్రధాన కోరికలు; నిరసన తెలియచేసిన పద్ధతులు; ముఖ్యమైన నాయకులు; ప్రభుత్వం స్పందించిన తీరు; సమాజంపై ఉండే ప్రభావం.

Prepared by:

Rambabu Sunkari

SA(SS)

ZPHS, Garudabilli

Vizianagaram Dt